

Luxembourg, 25. junij 2018
(OR. en)

10027/18

COAFR 160
MOG 38
MAMA 94
CFSP/PESC 596
CSDP/PSDC 359
COHAFA 46
COHOM 87

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Afriški rog/Rdeče morje – sklepi Sveta (25. junij 2018)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Afriškem rogu/Rdečem morju, ki jih je Svet sprejel na 3628. seji 25. junija 2018.

Sklepi Sveta o Afriškem rogu/ Rdečem morju

[Rdeče morje]

1. Oba bregova Rdečega morja sta postala z geopolitičnega in strateškega vidika ključna v smislu svetovne trgovine, regionalne gospodarske rasti in splošne stabilnosti v regiji. Nedavni dogodki v širši regiji so izpostavili medsebojne povezave in odvisnosti, ki prepletajo celotno območje Rdečega morja, zato je nujno in hkrati koristno, da se oživijo vezi in vzpostavi skupnost, temelječa na skupnih interesih, trgovini, naložbah in varnosti. Evropska unija (EU) je pripravljena sodelovati z vsemi zadevnimi akterji in zagotoviti svoj prispevek.
2. Stabilnost Afriškega roga in svoboda plovbe od Indijskega oceana prek Rdečega morja do Sredozemlja, ki sta obe ključnega pomena za Evropo, sta ogroženi zaradi razvoja dogodkov na območju Rdečega morja. Samouveljanvljanje in iskanje strateških virov skupaj z vse večjo militarizacijo rdečemorske obale predstavljajo čedalje večjo nevarnost v regiji, kar lahko ima globalne posledice. Konflikt v Jemnu še dodatno poostruje regionalne napetosti in ogroža varnost sosedstva, hkrati pa ustvarja dramatične humanitarne posledice, kar bi lahko povzročilo dodatno razseljevanje prebivalstva, tako znotraj države kot v širši regiji. Skupaj s sedanjo krizo v Zalivu bi to lahko neposredno vplivalo na varnostne razmere in dolgoročno stabilnost na območju Rdečega morja in v njegovi bližini.

3. Miru, varnosti in razvoju v tej širši regiji bi koristilo večje sodelovanje, ne pa konkurenca. Ker ni nobenega organiziranega in vključujočega regionalnega foruma za dialog in sodelovanje v zvezi z Rdečim morjem, je oviran napredek na številnih področjih, vključno z gospodarskim povezovanjem ter mirom in varnostjo v regiji. Pomen plovne poti po Rdečem morju, posledice zalivske krize in konflikt v Jemnu ter nadaljevanje nestabilnosti v celotnem Afriškem rogu kažejo, da je takšen forum potreben. Ker je Evropa že dolgo zavezana blaginji in stabilnosti v regiji in v njej tudi vlaga, nujno pozivamo k oblikovanju takega foruma.
4. EU bo okrepila sodelovanje z vsemi državami na območju Rdečega morja in drugimi zadevnimi regionalnimi in mednarodnimi akterji, da bi spodbudila dialog in prizadevanja za ublažitev negativnih vplivov na regionalno stabilnost. Področja sodelovanja bi lahko med drugim vključevala preprečevanje konfliktov, pomorsko varnost, varstvo okolja, medregionalno trgovino, razvoj infrastrukture in pristanišč, spodbujanje modrega gospodarstva, prehransko varnost, mobilnost ljudi prek Rdečega morja in odpravljanje temeljnih vzrokov za nedovoljene migracije. Boj proti terorizmu, tihotapljenje blaga in trgovina z ljudmi ter vse večji globalni vpliv organiziranega kriminala in nasilnega ekstremizma zahtevajo posebno pozornost. Sodelovanje na področju pomorske varnosti bo temeljilo na strategiji EU za pomorsko varnost in njenem akcijskem načrtu, izkušnjah, pridobljenih na podlagi celostnega pristopa EU k konfliktom in krizam v Afriškem rogu, ter delu v okviru operacije Atalanta, EUCAP Somalia in Kontaktne skupine za piratstvo ob obali Somalije, kar je zelo prispevalo k boju proti piratstvu.

[Afriški rog]

5. Geopolitični in gospodarski pomen Afriškega roga narašča, kar omogoča nove priložnosti za države v regiji in za njihove partnerje. V zadnjem desetletju je EU sprejela pomembne ukrepe – v okviru političnega dialoga in dejavnega sodelovanja, misij skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) in ciljno usmerjene pomoči za razvojno sodelovanje –, da bi celostno podprla ter spodbujala mir, stabilnost, trajnostno in vključujočo rast ter blaginjo na celotnem območju Afriškega roga. EU si bo še naprej prizadevala za okrepitev sodelovanja s partnerji znotraj regije in med regijami, pri čemer bo uporabila vse razpoložljive instrumente.
6. EU je globoko zaskrbljena zaradi obsega humanitarne krize v Afriškem rogu, zlasti v zvezi s prehransko varnostjo, možnostmi za preživljanje in dostopom do vode, in to v regiji, v se naravne nesreče kar vrstijo in ki je izpostavljena podnebnim spremembam, obsežnim konfliktom in prisilnemu razseljevanju. EU bo kot največja donatorka humanitarne pomoči še naprej zagotavljala pomoč milijonom nemočnih žrtev, da bi okrepila njihovo odpornost. EU poziva pristojne vlade, da pospešijo zagotavljanje življenjsko pomembne pomoči in zaščite, vključno z odzivanjem na probleme, povezane s spolnim nasiljem in nasiljem na podlagi spola, zlasti kar zadeva 4 milijone beguncev, 10 milijonov notranje razseljenih oseb, njihove gostiteljske skupnosti, ženske, otroke in invalide.
7. Oblikovanje regionalne zmogljivosti za spodbujanje varnosti, miru in blaginje je jedro globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko EU. EU je dolgoletna podpornica Medvladne agencije za razvoj (IGAD) in njene vizije, da bi bila glavna nosilka miru, blaginje in regionalnega povezovanja. EU bo še naprej sodelovala z voditelji IGAD pri oživljanju struktur in članstva organizacije ter oblikovanju njenih prednostnih nalog in mandata, da bo postala učinkovito orodje, ki bo lahko zagotovilo skupen odziv na nove globalne izzive, s katerimi se sooča regija.

8. EU poziva vse mednarodne partnerje, zlasti Združene narode, Afriško unijo in Ligo arabskih držav, naj si čim bolj prizadevajo okrepiti stabilnost in blaginjo celotne regije. EU poudarja, da je za boljše doseganje teh ciljev treba zagotoviti tesno mednarodno in regionalno usklajevanje, zlasti v okviru dela posebnega predstavnika EU za Afriški rog.
9. Prihodnost te regije je odvisna od zaveze k spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracije, dobrega upravljanja, stabilnosti in varnosti za vse ljudi ter od vključujoče in trajnostne rasti in gospodarskega povezovanja na regionalni ravni. To so načela, ki usmerjajo delovanje EU na območju Afriškega roga. EU v zvezi s tem pozdravlja nedavne konkretne ukrepe vodstva Etiopije v smeri večje vključenosti z večjo politično svobodo in reformami, in je pripravljena podpreti nadaljnja prizadevanja. EU tudi pozdravlja pomembne ukrepe, ki so bili sprejeti v Keniji, in poziva obe državi, naj si še naprej prizadevata za napredek pri izpolnjevanju teh načel, tudi glede volilne reforme, medtem pa odločno rešujeta svoje notranje izzive. Obe državi imata že postavljene temelje za dinamično prihodnost, ki je lahko zgled za celotno regijo. EU poziva vse države v regiji, naj v okviru ustavnih, volilnih in stabilizacijskih procesov upoštevajo vse te izkušnje in rešijo svoje notranje spore. EU poudarja, da je treba doseči trajnosten in vključujoč mirovni sporazum, ki bo zagotavljal varnost in zaščito in bo pomenil konec trpljenja prebivalcev Južnega Sudana; v tem smislu bo še naprej sodelovala z južnosudanskimi oblastmi in IGAD, vključno s forumom na visoki ravni za revitalizacijo.

10. Somalija, dolgo časa obravnavana kot žarišče nestabilnosti na območju Afriškega roga, se približuje pomembnim spremembam. To so omogočila nedavna prizadevanja zvezne vlade Somalije in njenih zveznih držav, med drugim dejstvo, da se je Svet za nacionalno varnost sestel junija, kar je bilo prvič po februarju 2018, pa tudi ključna vloga misije Afriške unije v Somaliji (AMISOM) pri zagotavljanju varnega območja. EU je pomembno prispevala k temu, da se je Somalija rešila dolgotrajnega konflikta, in je zavezana nadaljnjemu tesnemu sodelovanju z državo. Dodatno prevzemanje odgovornosti s strani Somalije je bistvenega pomena pri zagotavljanju, da se bo ta pozitivni trend nadaljeval, tako na zvezni kot na regionalni ravni. Mednarodna skupnost se bo predvidoma 16. in 17. julija 2018 srečala v Bruslju na partnerskem forumu o Somaliji (SPF). To sledi zavezam, sprejetim na londonski konferenci o Somaliji maja 2017 in v okviru navedenega foruma decembra 2017 v Mogadišu. Forum bo priložnost za poudarjanje napredka v Somaliji, določitev prihodnjih prednostnih nalog ter sprejemanje zavez za uresničevanje političnih reform, vključno z revizijo ustave, volitvami „ena oseba, en glas“ v letu 2020/2021 in procesom nacionalne sprave, ter za oživitev gospodarstva, reformo varnostnega sektorja in humanitarni odziv. EU pozdravlja izid okrogle mize visokih uradnikov v okviru pomladanskih srečanj Svetovne banke aprila 2018 v smeri normalizacije odnosov z mednarodnimi finančnimi ustanovami, dostopa do mednarodnih finančnih trgov in, nazadnje, oprostitve dolga. EU odločno podpira postopen in na pogojih temelječ prehodni načrt za prenos odgovornosti na področju varnosti z misije AMISOM na somalske varnostne sile, z jasnimi ciljnim datumi in trajnostnim financiranjem te misije. EU poziva vse partnerje Somalije v Afriki, zlasti države, ki prispevajo vojake za misijo AMISOM, ter na širšem območju Bližnjega vzhoda in soseščine, naj podpirajo Somalijo – celovito, pregledno in usklajeno – v njenih prizadevanjih za obnovo in krepitev varnosti v korist vseh ljudi v Somaliji.

11. V tem novem geopolitičnem okviru je rešitev dolgoletnih neosglasij med Etiopijo in Eritrejo ključnega pomena za splošno stabilnost in razvoj na območju Afriškega roga. EU pozdravlja nedavno naznanilo vladajoče koalicije v Etiopiji, da bo v celoti implementirala sporazum iz Alžira, in odločitev komisije za določitev meje ter odločitev Eritreje, da bo v Adis Abebo poslala delegacijo, in poziva vse zainteresirane strani, naj konstruktivno prispevajo k napredku. EU je kot priča v mirovnem sporazumu iz Alžira pripravljena pomagati Etiopiji in Eritreji na njuni poti k spravi.
12. Reka Nil ima za regijo političen, gospodarski in zgodovinski pomen. Njene vode so vir skupne blaginje za 11 držav, ki si delijo to povodje. Brez sodelovanja in usklajevanja pa lahko tekma za rečne vire prispeva k vse večjim napetostim v regiji. Ob upoštevanju hitre rasti prebivalstva v regiji in učinkov podnebnih sprememb EU pozdravlja trenutna prizadevanja držav, da se vključijo v dialog o tem, kako bi lahko najbolje sodelovale in dosegle soglasje glede vprašanj skupnega interesa. EU pozdravlja tudi tekoče tristranske pogovore med Egiptom, Etiopijo in Sudanom o jezu Grand Ethiopian Renaissance. EU je pripravljena na zahtevo vseh strani ukrepati v podpori nadaljnjemu sodelovanju glede Nila.
